

4. NỘI DUNG ÔN THI CHỌN HỌC SINH GIỎI:

* Thi chọn đội tuyển dự thi cấp quốc gia:

- Các nội dung cơ bản của Lịch sử Việt Nam và Lịch sử Thế giới Cận
- Hiện đại theo chương trình lớp 11, 12.
- Một số nội dung của Lịch sử Việt Nam Cổ - Trung đại.

(Tham khảo các nội dung chuyên đề nâng cao và ôn luyện HSG đăng trên Website của thpt nguyentatthanh.daklak.violet)

TƯ LIỆU THAM KHẢO CÁC CÂU HỎI BỒI DƯỠNG THI HỌC SINH GIỎI

LỊCH SỬ VIỆT NAM LỚP 11

Câu 1. Hoàn cảnh lịch sử và đặc điểm của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của nhân dân ta từ 1858 đến 1884.

- Ngay từ đầu nhân dân đã đứng lên k/c chống Pháp: Đốc học Phạm Văn Nghị, Trương Định, Trần Chí Thiện, Nguyễn Trung Trực,... khiến cho Pháp vô cùng bối rối (Chiếm đóng >< bình định).

+ Trước, cùng với triều đình đánh Pháp.

+ Sau, kết hợp 2 nhiệm vụ chống xâm lược và chống phong kiến đầu hàng.

Đặc điểm nổi bật của phong trào (quy tụ thành những trung tâm k/c lớn, tổ chức ngày càng chặt chẽ, điển hình là cuộc k/n Trương Định).

Kết quả thất bại do: tương quan lực lượng, thái độ phản bội của triều đình. Tuy vậy cũng đã làm chậm quá trình mở rộng xâm lược và thiết lập bộ máy cai trị.

Câu 2. Cuộc kháng chiến chống xâm lược của nhân dân Việt Nam ở thế kỉ XIX (1858-1884) có những đặc điểm gì khác biệt so với những cuộc kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta trước đây?

Câu 3. Nếu nhận xét về cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta thông qua khảo sát hai trận tuyến: trận tuyến chống Pháp của triều đình Huế và trận tuyến chống xâm lược của nhân dân từ năm 1858 – 1884. Theo em, những yếu tố nào quy định sự thất bại của cuộc kháng chiến nói trên.

Câu 4 Hoàn cảnh lịch sử và đặc điểm của phong trào Cần Vương cuối thế kỉ XIX.

Câu 5. Hoàn cảnh lịch sử, đặc điểm của phong trào yêu nước ở nước ta đầu thế kỉ XX.

- Hoàn cảnh:

- Đặc điểm:

+ Lãnh đạo phong trào: văn thân sĩ phu tư sản hóa. Dẫn chứng:...

+ Lực lượng tham gia phong trào: rất phong phú không chỉ là nông dân, văn thân sĩ phu mà còn các tầng lớp khác như công nhân, tiểu tư sản. Dẫn chứng:...

+ Mục tiêu của phong trào: không chỉ đánh đuổi thực dân Pháp mà còn canh tân đất nước, phát triển xã hội.

+ Hình thức đấu tranh: không chỉ đấu tranh vũ trang mà còn... Dẫn chứng:...

+ Qui mô phong trào: không chỉ diễn ra trong nước mà còn ở nước ngoài. Dẫn chứng:...

Câu 6. Hãy trình bày những điểm giống và khác nhau giữa phong trào Đông Du và phong trào Duy Tân ở nước ta hồi đầu thế kỉ XX. Giải thích vì sao có điểm giống và khác nhau đó.

Câu 7. Những điều kiện khách quan và chủ quan nào đã đưa đến quyết định của Nguyễn Tất Thành hướng sang phương Tây để tìm đường cứu nước.

Câu 8. Vì sao nói: phong trào yêu nước ở nước ta cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX dường như trong đêm tối, không có đường ra.

Câu 9. Trong bối cảnh lịch sử như thế nào lại xuất hiện xu hướng mới trong phong trào yêu nước. Khuynh hướng dân chủ tư sản trong phong trào yêu nước được biểu hiện cụ thể như thế nào? Ý nghĩa của phong trào yêu nước đầu thế kỉ XX?

LỊCH SỬ VIỆT NAM LỚP 12

Câu 1. Hoàn cảnh lịch sử và những nét mới của phong trào yêu nước của cách mạng nước ta trong những năm 20 của thế kỉ XX.

Câu 2. Vì sao trong quá trình tìm đường cứu nước, Nguyễn Ái Quốc lại lựa chọn con đường cách mạng vô sản cho cách mạng Việt Nam (điều kiện khách quan và chủ quan nào?)

Câu 3. Nêu và phân tích đặc điểm của phong trào dân tộc dân chủ ở Việt Nam trong những năm 1919 – 1925, 1925 – 1930.

Câu 4. Đặc điểm của phong trào công nhân Việt Nam từ sau Chiến tranh thế giới thứ nhất đến năm 1930 và vai trò của nó đối với sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Câu 5. Chứng minh rằng: Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là kết quả của cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam trong 30 năm đầu thế kỉ XX.

Câu 6. Bằng những dẫn chứng cụ thể hãy chứng tỏ rằng Xô Viết Nghệ - Tĩnh là đỉnh cao của phong trào cách mạng 1930 – 1935.

Câu 7. Lập bảng so sánh phong trào cách mạng 1930 – 1935 với phong trào dân chủ 1936 – 1939 theo các nội dung: hoàn cảnh lịch sử, lực lượng, mặt trận, hình thức và phương pháp đấu tranh, kết quả và ý nghĩa lịch sử.

Câu 8. Phong trào dân chủ 1936 – 1939 có mang tính dân tộc không? Vì sao?

Câu 9. Vấn đề dân tộc và dân chủ được Đảng ta và lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đề ra và giải quyết như thế nào trong các giai đoạn 1930 – 1939.

Câu 10. Vì sao 5/1941, Đảng ta và lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc thành lập Mặt trận Việt Minh? Vai trò của Mặt trận Việt Minh đối với thắng lợi của cách mạng tháng Tám.

Câu 11. Vai trò của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đối với thắng lợi của cách mạng 8/1945.

Câu 12. Năm 1945 ở Việt Nam có những sự kiện tiêu biểu nào? Mối liên hệ giữa các sự kiện tiêu biểu đó.

Câu 13. Hãy trình bày những đặc điểm cơ bản của cuộc cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam và phân tích một đặc điểm theo em là điển hình nhất.

Câu 14. Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thực hiện những chủ trương, biện pháp như thế nào để giải quyết nạn đói, nạn dốt và khó khăn về tài chính từ 2/9/1945 đến 19/12/1946.

Câu 15. Đường lối cứu nước trong cuộc kháng chiến chống Pháp năm 1946 xuất phát từ truyền thống nào của ông cha ta. Trong lịch sử dân tộc, ông cha ta đã hình thành đặc điểm truyền thống gì? Đảng ta đã tiếp tục phát huy và vận dụng như thế nào trong hoàn cảnh hiện nay?

Câu 16. Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thực hiện những chủ trương, biện pháp như thế nào để giải quyết nạn đói, nạn dốt và khó khăn tài chính trong hơn 1 năm đầu sau cách mạng tháng Tám.

Câu 17. Vai trò của đấu tranh ngoại giao nhằm củng cố chính quyền, bảo vệ độc lập dân tộc ở nước ta từ 2/9/1945 đến 19/12/1946.

Câu 18. Tính chất chính nghĩa và tính toàn dân được biểu hiện như thế nào trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp. (Vì sao nói cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp của nhân dân ta (1946-1954) là một cuộc chiến tranh chính nghĩa?).

Chính nghĩa:

- Sau cách mạng tháng Tám, nhà nước độc lập ra đời, đáp ứng đúng yêu cầu của Liên hợp quốc tuyên ngôn của Pháp, Mỹ. Rất tiếc Pháp đã gây hấn chúng ta trong ngày vui độc lập và sau đó là nổ súng xâm lược nước ta 23/9/1945. Cao hơn nữa, chúng còn xóa bỏ hàng loạt các hiệp ước: fôngbalô,... buộc nhân dân ta phải cầm súng chống lại cuộc chiến tranh phi nghĩa của Pháp. Vì vậy, đây là cuộc chiến tranh chính nghĩa. (1/2 trang thôi).

- Toàn dân: Lời kêu gọi... (nội dung) (1/2 trang).

Câu 19. Chiến thắng nào mở đầu cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp: hoàn cảnh lịch sử, diễn biến của chiến thắng đó.

Câu 20. Hãy nêu các bước phát triển của cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp của nhân dân ta và phân tích một bước mang tính quyết định nhất.

Câu 21. Trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp, chiến dịch nào ta đã đánh bại hoàn toàn kế hoạch đánh nhanh thắng nhanh của thực dân Pháp? Hoàn cảnh lịch sử, diễn biến chính và ý nghĩa của chiến dịch đó.

Câu 22. Trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp, thắng lợi nào đã đánh bại bước đầu kế hoạch đánh nhanh thắng nhanh của thực dân Pháp? Hoàn cảnh lịch sử, diễn biến chính và ý nghĩa của chiến thắng đó.

Câu 23. Bằng sự kiện lịch sử, hãy chứng minh rằng cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp của nhân dân ta không chỉ là cuộc chiến tranh yêu nước mà còn là bước kế tục sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta.

Câu 24. Vấn đề dân tộc và dân chủ được Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh giải quyết như thế nào trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Dân tộc (đánh nhau trên chiến trường → độc lập dân tộc – Dân chủ: Nhà nước mới, KT, VH, CT...)

Quân sự - KT, CT, VH, GD

Tiền tuyến – Hậu phương

- Chiến tranh yêu nước – Xây dựng xã hội mới.

Câu 25. Sự kết hợp giữa đấu tranh quân sự và đấu tranh ngoại giao được Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh thực hiện như thế nào trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp (23/9/1945 đến 21/7/1954).

- Đường lối kháng chiến của Đảng và Hồ Chủ Tịch là toàn diện... nhất là mặt trận quân sự và ngoại giao.

- Từ 1946 đến 1950:

+ Giành các thắng lợi quân sự qua 3 chiến dịch: 60 ngày đêm, 1947, 1950.

+ Giành các thắng lợi ngoại giao: Pháp tìm cách cô lập cuộc kháng chiến của nhân dân ta. Đảng và Hồ Chủ Tịch đã đấu tranh ngoại giao và mở chiến dịch Biên Giới, thành lập các cơ quan đại diện của cuộc kháng chiến ở các nước Nam Á (Ấn Độ), Đông Âu. Hai thuận lợi này đã hỗ trợ cho nhau, nhờ vậy chiến dịch Biên Giới thắng lợi → Bác Hồ đi Trung Quốc, Liên Xô và được công nhận ngoại giao.

- Từ 1950 – 1953: đấu tranh ngoại giao buộc Pháp chấm dứt chiến tranh xâm lược Việt Nam.

- 1953-1954: Chiến thắng Điện Biên Phủ.

+ Sau đợt 2: Hội nghị Giơnevơ bắt đầu.

+ Sau đợt 3: Hiệp định Giơnevơ được kí.

Câu 26. Trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp, chiến dịch nào ta đã giành thế chủ động trên chiến trường? Hoàn cảnh lịch sử, diễn biến chính và ý nghĩa của chiến thắng đó.

Câu 27. Bằng những sự kiện lịch sử, hãy chứng minh rằng sau chiến dịch Biên Giới 1950, quân và dân ta liên tục tấn công địch trên các chiến trường.

Câu 28. Hãy chứng minh rằng cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp của nhân dân ta từ năm 1946 đến năm 1950 đã giành thắng lợi toàn diện.

a. Thắng lợi trên chiến trường: 60 ngày đêm, 1947, 1950: trình bày diễn biến chính và ý nghĩa. Ta đã làm gì sau những thắng lợi đó: xây dựng một nhà nước mới, kinh tế, văn hóa, giáo dục... theo sách giáo khoa. => Thắng lợi toàn diện.

Câu 29. Vai trò của hậu phương trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp.

Câu 30. Những biểu hiện nào chứng tỏ chiến dịch Điện Biên Phủ là đỉnh cao của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

- Khái quát vài nét về các bước phát triển kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp từ 19/12/1946 đến 1954 trải qua các chiến dịch lớn, từng bước chuyển biến cục diện chiến tranh: bước đầu đánh bại kế hoạch đánh nhanh thắng nhanh 1946, 1947 đánh bại chủ động. Đến 1950, ta thực sự nắm chủ động đến năm 1954: Điện Biên Phủ đỉnh cao:

+ Chiến dịch Điện biên Phủ là chiến dịch có qui mô lớn nhất trong tất cả các chiến dịch chống thực dân Pháp: pháo đài, lực lượng,...

+ Chiến dịch Điện biên Phủ là chiến dịch mang tính chất quyết định nhất đối với cả hai phía tham chiến: Pháp như thế nào? Ta như thế nào? (quan trọng).

+ Chiến dịch Điện biên Phủ là chiến dịch diễn ra ác liệt nhất với kết quả ta giành được cao nhất: trình bày diễn biến, kết quả.

+ Chiến dịch Điện biên Phủ là chiến dịch có ý nghĩa sâu sắc nhất (trong nước và thế giới).

Câu 31. Tại sao khuynh hướng tư sản và giai cấp tư sản không thể đóng vai trò chủ chốt trong phong trào giải phóng dân tộc Việt Nam những năm sau Chiến tranh thế giới thứ nhất?

Câu 32. Từ 1930 – 1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, phong trào dân tộc dân chủ của nước ta đã phát triển theo quy luật bình thường, xen kẽ với những bước phát triển nhảy vọt và dẫn tới thắng lợi cách mạng tháng 8/1945. Theo em, có những bước phát triển nhảy vọt nào là quan trọng trong giai đoạn lịch sử trên đây của nước ta. Hãy lựa chọn một trong những bước phát triển nhảy vọt mà em cho là quan trọng nhất và trình bày bối cảnh lịch sử, diễn biến, kết quả ý nghĩa của bước phát triển nhảy vọt nói trên (30-31, 36-39, 39-45).

Câu 33. Vai trò của Nguyễn Ái Quốc từ năm 1920 đến 1930; 1930 – 1945. Chứng minh rằng Nguyễn Ái Quốc là người có công đầu trong việc sáng lập ra Đảng ta.

Câu 34. Phân tích vai trò của Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam giai đoạn 1941 – 1945.

Câu 35. Hãy nêu những hình thức mặt trận dân tộc thống nhất do Đảng Cộng sản Việt Nam sáng lập và lãnh đạo từ 1930 đến nay. Vai trò của Mặt trận Việt Minh trong thời kì tồn tại của nó.

Câu 36. Quá trình kết hợp giữa chuẩn bị toàn diện chu đáo với việc nắm vững thời cơ và chớp thời cơ giành thuận lợi đã được biểu hiện cụ thể như thế nào trong cách mạng Việt Nam giai đoạn 1941 – 1945.

Câu 37. Cuộc đấu tranh ngoại giao của Đảng ta giành thắng lợi trong cuộc kháng chiến chống Pháp 1945 – 1954 như thế nào?

Câu 38. Nội dung kháng chiến toàn diện được thể hiện như thế nào trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Câu 40. Vì sao tháng 6/1925, Nguyễn Ái Quốc sáng lập Hội Việt Nam Cách mạng thanh niên. Vai trò của Hội Việt Nam Cách mạng thanh niên đối với việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Câu 41. Vai trò của phong trào yêu nước ở nước ta trong những năm 20 của thế kỉ XX đối với việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Câu 42. Hãy trình bày những cống hiến của Nguyễn Ái Quốc đối với cách mạng Việt Nam từ năm 1920 đến 1930.

Câu 43. Hãy nêu các bước phát triển chính trong phong trào công nhân ở nước ta trong những năm 20 của thế kỉ XX và giải thích vì sao có những chuyển biến đó.

Câu 44. Vì sao nói Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là một bước ngoặt lịch sử vĩ đại.

Câu 45. Đầu năm 1930 ở Việt Nam có hai sự kiện tiêu biểu: một sự kiện mở đầu thời kì đấu tranh mới, một sự kiện kết thúc một giai đoạn đấu tranh lịch sử. Hãy làm rõ 2 sự kiện trên.

Câu 46. Từ phân tích thái độ chính trị của các giai cấp, tầng lớp trong xã hội Việt Nam sau Chiến tranh thế giới thứ nhất, hãy làm rõ vấn đề xác định lực lượng trong chính cương vắn tắt, sách lược vắn tắt và luận cương 10/1930.

LỊCH SỬ THẾ GIỚI 11, 12

Câu 1. Vì sao nói cuộc cách mạng Pháp cuối thế kỉ XVIII như một cái chổi không lồ quét sạch chế độ phong kiến toàn châu Âu.

Câu 2. Hãy trình bày những điểm giống và khác nhau giữa cách mạng tư sản kiểu cũ (cách mạng tư sản Pháp thế kỉ XVIII) với cách mạng tư sản tháng 2 năm 1917. Giải thích vì sao lại có những điểm giống và khác nhau đó.

Câu 3. Vì sao năm 1917 ở nước Nga có 2 cuộc cách mạng: cách mạng tháng 2 và cách mạng tháng 10/1917.

Câu 4. Cuộc khủng hoảng kinh tế 1929 – 1933 đã có những tác động hoặc ảnh hưởng như thế nào đối với lịch sử thế giới trong những năm 30 của thế kỉ XX.

Câu 5. Vì sao Mĩ, Pháp lại tìm lối thoát khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới 1929 – 1933 bằng những chính sách kinh tế. So sánh lối thoát đó với Đức và Italia.

Câu 6. Qua phong trào giải phóng dân tộc ở các nước Á – Phi – Mỹ Latinh hãy trình bày lực lượng lãnh đạo thuộc giai cấp nào? Em hãy phân tích vai trò của giai cấp đó. Sự lãnh đạo của giai cấp đó có ảnh hưởng gì đến kết cục của chiến tranh và sự phát triển của đất nước sau chiến tranh.

Câu 7. Hãy khái quát lại lực lượng tham gia cuộc đấu tranh trong phong trào giải phóng dân tộc.

Câu 8. Qua phong trào giải phóng dân tộc hãy nêu khái quát về phương pháp đấu tranh giải phóng dân tộc ở Á – Phi – Mỹ Latinh? Bằng những sự kiện lịch sử tiêu biểu em hãy phân tích hình thức (bao lực hoặc không bạo lực) trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc ở Á – Phi – Mỹ Latinh?

Câu 9. Phân tích kết quả của cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc và nêu vị trí ý nghĩa của phong trào giải phóng dân tộc đó đối với tình hình quốc tế?